

อารยธรรมกรีก

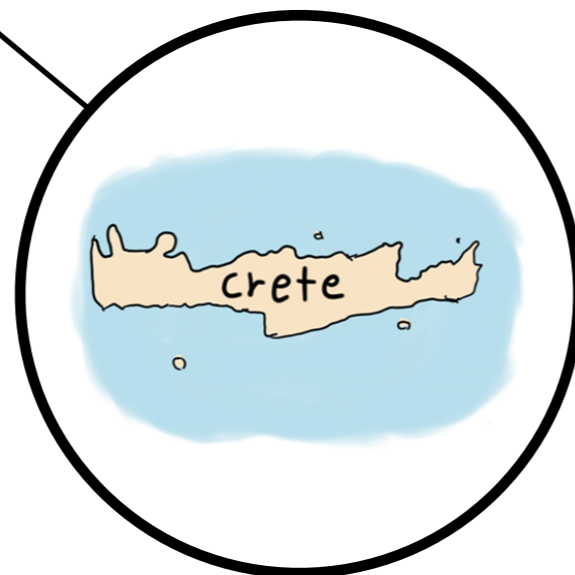

↓
พีธีพีธี อีพี ด่าโธบ 😊

พืช ที่ต่งและ ภูมิศาสตร์

กรีกตั้งอยู่บริเวณทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และทะเลอีเจียน
ทำให้เก่งด้านการค้าและเดินเรือ
โดยมีสภาพภูมิศาสตร์เต็มไปด้วยภูเขาและเนินเขา

เกาะครีต เกาะที่ใหญ่ที่สุด
และเป็นต้นกำเนิดของอารยธรรมกรีกโบราณ
เกิดอารยธรรมไมนวน

ดินแดนของกรีก แบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ

ภาคเหนือ ได้แก่ แคว้นมาซิโดเนีย เทสซาลี และ อิไพรัส

ภาคกลาง ได้แก่ บริเวณที่เป็นเนินเขาสูง เป็นที่ตั้งของนครทีบส์ นครเดลฟี นครเอเธนส์

บริเวณคาบสมุทรเพโลพอนนีซัส (Peloponnesus) เป็นที่ตั้งของนครรัฐสปาร์ตา

ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่ออารยธรรมกรีก

ภูมิประเทศของกรีก พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีพื้นที่ราบน้อย และหมู่เกาะในทะเลอีเจียน

การปกครอง แบบนครรัฐ

พ.ท.ล้อมรอบด้วยภูเขาสูง

ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการติดต่อสื่อสาร

สภาพภูมิศาสตร์เช่นนี้ทำให้แยกชุมชนต่าง ๆ ออกจากกัน

ปกครองตัวเอง เป็นอิสระ

ค้าขาย ทางทะเล

พื้นที่ส่วนใหญ่ของกรีกขาดความอุดมสมบูรณ์
มีพื้นที่ขนาดเล็ก แม่น้ำสายสั้น ๆ

กรีกมีชายฝั่งทะเลที่ยาว
ความกว้างแห่งของทะเล
ใช้เป็นอ่าวสำหรับจอดเรือ

ทำให้ชาวกรีกเป็นคนชอบค้าขายทางทะเล

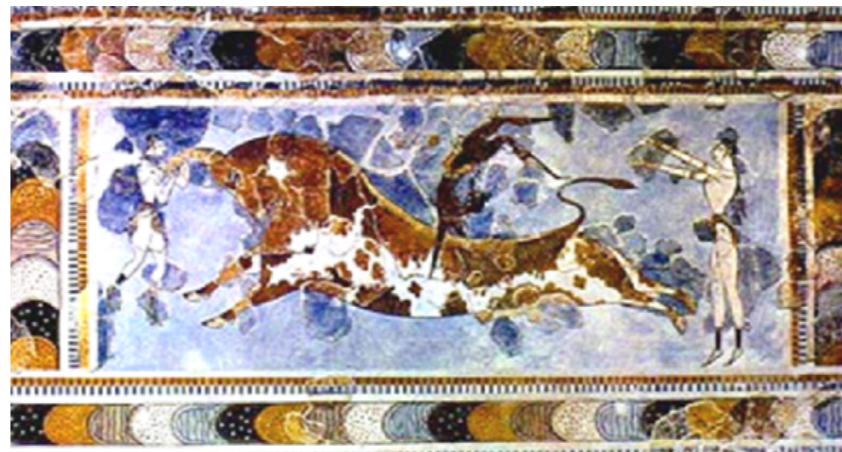
ทรัพยากรธรรมชาติมากมาย

เช่น เหล็ก ทอง เงิน หินอ่อน

อารยธรรมไมนวน

- ◆ อารยธรรมต้นกำเนิดของอารยธรรมกรีก
- ◆ ตั้งอยู่บน ก.คริตโดยชาวคริตัน เป็นชนพื้นเมือง
- ◆ ภายหลังถูกทำลายโดยพวกไมซีเนียน
- ◆ K มีอำนาจคือ พระเจ้ามินอส

อารยธรรมไมซีเนียน

- ◆ ผสมผสาน อารยธรรมคริตัน+เอเคียนส์
- ◆ ศ.ก.อยู่ที่นครไมซีเน บนแหลมเพโลพอนเนซัส
- ◆ เอเคียนส์เข้ามารุกราน อรยธ.บนเกาะคริต ทำให้ ศ.ก.ความเจริญย้ายมาอยู่ที่ ไมซีเนแทน
- ◆ สงครามกรุงทรอย

- ◆ โฮมเมอร์ แต่งคำประพันธ์ มหาकाพย์อีเลียด และโอดิสซีย์

เมืองทรอย

- ◆ เมืองทรอยเป็นเมืองเก่าแก่ ตั้งอยู่บนเอเชียไมเนอร์ รับอารยธรรมบนเกาะคริต
- ◆ ตั้งอยู่ในบริเวณจุดยุทธศาสตร์ที่ดีที่สุดของ ช่องแคบเฮลเลสพอนด์ และช่องแคบดาร์ดาแนล ทำให้นครแห่งนี้สามารถควบคุมเส้นทาง การติดต่อทั้งทางบกและทางน้ำระหว่าง ทวีปเอเชียและทวีปยุโรปได้

สงครามกรุงทรอย

เป็นสงครามของชาวเอเคียนส์และชาวทรอย โอรสของ K.ทรอย ลักพาตัวมเหสีของ K.เมเนลอส
ชาวเอเคียนส์ชนะ โดยใช้กลยุทธ์ ม้าไม้
สงครามยืดเยื้อถึง 10 ปี
ส่งผลให้ชาวเอเคียนส์อ่อนแอ

กรีกยุคมืด

หลังจากชาวดอเรียน เข้ามารุกรานไมซีเนียน ชาวดอเรียน ไม่สนใจอารยธรรมเดิมของชาวกรีก ทำให้อารยธรรมกรีกหยุดชะงักลง

การรุกรานของพวกดอเรียน

พวกดอเรียนเป็นชาวกรีกรุ่นหลัง ที่เข้ามาในดินแดนกรีซ

พวกดอเรียนใช้เหล็กทำอาวุธจึงสามารถปราบปรามพวกไมซีเนได้ แต่พวกดอเรียนมีความเจริญน้อยกว่าพวกเอเคียนส์(ไมซีเน)

จึงไม่เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมเดิมจึงทำลายทิ้งหมด

จึงเรียกว่าเป็นยุคมืด

→ ไม่สร้างเสริมอารยธรรมใหม่

→ ไม่จดบันทึกเรื่องราว

→ ชาวกรีกกลับไม่สู้การไม่รู้หนังสืออีกครั้งหนึ่ง

กรีกยุคมืด

เมื่อชาวเอเคียนถูกขับไล่ออกจาก
แหลมเพโลพอนนีซชาวดอเรียน
จึงจัดตั้งนครรัฐของตนขึ้น
ชื่อว่า สปาร์ต้า

ส่วนดินแดนตะวันออกเฉียงใต้ของคาบสมุทรกรีซ
ซึ่งมีนครรัฐเอเธนส์เป็นนครรัฐสำคัญ รอดพ้นจากการรุกรานของพวกดอเรียน
ทำให้เป็นที่หลบภัยของชาวเอเคียนส์

บางกลุ่มได้อพยพเข้าไปเข้าไปสับสนกับพวกกรีก อีกเผ่าหนึ่ง คือ ไอโอเนียน
ตั้งหลักแหล่งอยู่บนชายฝั่งทะเลในเอเชียไมเนอร์

ตลอดช่วงเวลาของยุคมืด 1,100 - 800 BC

สภาพทางการเมืองของกรีกวุ่นวาย ชาวกรีกได้แตกแยกออกเป็นกลุ่มต่างๆมากมาย
และทำสงครามกันตลอดเวลา

ยุคโฮเมอร์ หรือยุควีรบุรุษ

- ◆ หลังจากกรีกเข้าสู่ยุคมืด ซึ่งไม่มีการจดบันทึกเรื่องราวต่างๆ ไร่เลย จึงทำให้ไม่สามารถทราบเหตุการณ์ต่างๆ ของกรีก
- ◆ จนกระทั่งได้ปรากฏขึ้นอีกครั้งหนึ่งในมหากาพย์ 2 เรื่อง คือ อีเลียดและโอดิสซีย์ โดยกวี โฮเมอร์
- ◆ เป็นยุคที่วีรบุรุษได้รับการยกย่องเช่นเดียวกับเทพเจ้า
- ◆ ยุคนี้ชาวกรีกดำรงชีวิตอยู่ในนครรัฐ ซึ่งมีกษัตริย์ปกครอง
- ◆ สังคมในสมัยนี้ไม่ค่อยมีกฎระเบียบที่สลับซับซ้อน

รัฐที่ปกครองตนเอง
หน่วยพื้นฐานของการดำรงชีวิต
ของผู้ที่เจริญแล้ว
ชายฉกรรจ์เท่านั้น
ที่มีฐานะเป็นพลเมืองของรัฐ

ระบบนครรัฐกรีก city state

กรีกโบราณมีรูปแบบการเมืองการปกครองแบบนครรัฐ

นครรัฐ

โพลิส

ยุคโฮเมอร์

นครรัฐ

ประกอบด้วยพื้นที่สำคัญ 2 บริเวณ

อโครโพลิส Acropolis

เป็นเนินเขาสูง เป็นที่ประดิษฐาน
วัดวาอารามและสถานที่สำคัญทาง
ราชการ

อกรา Agora

ที่อยู่อาศัยของพลเมือง

ยุคโฮเมอร์

ลักษณะสำคัญของนครรัฐคือ มีขนาดเล็กมาก
นครรัฐที่ใหญ่ที่สุดคือเอเธนส์ และสปาร์ตา

เนื้อที่ประมาณ 1,000 ตารางไมล์
ประชากร 250,000 คน

ส่วนรัฐอื่น ๆ มีเนื้อที่ประมาณ 100 ตารางไมล์

เนื้อที่ประมาณ 3,000 ตารางไมล์
ประชากร 400,000 คน

ชาวกรีกภูมิใจในรูปแบบการปกครองแบบนครรัฐมาก
จึงพยายามรักษาหน่วยการปกครองแบบนครรัฐเอาไว้

มีนักปราชญ์ชาวกรีกกล่าวไว้ว่า

บุคคลผู้อยู่โดยไม่มีนครรัฐนั้น ถ้าไม่เป็นสัตว์เดรัจฉานก็ต้องเป็นพระเจ้า

ยุคล่าอาณานิคม

เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ ชาวกรีกผู้ที่ไม่มิดินแดนเป็นของตัวเอง จึงได้ออกแสวงหาอาณานิคม

- ◆ ชาวกรีกได้ย้ายดินแดนสู่ฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน แถบทะเลดำ และได้เข้าไปตั้งอาณานิคมอยู่บริเวณฝั่งทะเลตอนใต้ของแหลมอิตาลี และซิซิลี
- ◆ จนทำให้เรียกดินแดนแถบนี้ว่า แมกนาเกรเซีย Magna Graecia ซึ่งมีความหมายว่า กรีซใหญ่ (Great Greece)
- ◆ และนอกจากนี้กรีกยังขยายอาณานิคมไปยังตอนใต้ของฝรั่งเศส และตะวันออกของสเปน

ยุคล่าอาณานิคม

- ◆ ส่วนบริเวณทะเลดำ ได้สร้างอาณานิคม คาลซิดอน และ ไปแซนติอุม ซึ่งจัดเป็นอาณานิคมที่มีขนาดเล็ก ที่ควบคุมเส้นทางการค้าระหว่างทะเลดำและทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
- ◆ ผลของการจัดตั้งอาณานิคมทำให้สภาพเศรษฐกิจและสังคมในดินแดนกรีซดีขึ้น กรีกกับมาร่ำรวย
- ◆ ความเจริญทางการค้าทำให้เกิดชนชั้นนายทุน พ่อค้า ช่างโลหะ กุ๊ลิขนของ และกะลาสีเรือ
- ◆ โครงสร้างสังคมจากสังคมเกษตร กลายเป็นอุตสาหกรรม และบางนครรัฐกลายเป็นศูนย์กลางทางการค้า
- ◆ การขยายตัวทางการค้าทำให้ชนชั้นนายทุน พ่อค้าไม่พอใจสภาพสังคมของกรีก และเริ่มทำทลายการมีอำนาจของพวกขุนนาง
- ◆ ทำให้ในช่วง 650-550 BC ช้นนายทุน พ่อค้า ได้พยายามเข้าเป็นสมาชิกของสภาที่ปรึกษาารัฐบาลร่วมกับบรรดาขุนนางในตระกูลเก่า

ยุคทรรราชย์

นายทุนมีบทบาทมากขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม

นายทุนต้องการให้คนเสมอภาค จึงพยายามเข้าไปมีอำนาจทางการเมือง

ได้รับการสนับสนุนจาก กรรมกร และกะลาสี

ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางการเมือง และการแย่งชิงผลประโยชน์

และส่งผลให้เกิดการก่อจลาจล

ขุนนางถูกโค่นอำนาจ โดยชนชั้นกลางและชนชั้นต่ำ

ยุคทรรราชย์

ไม่ใช่เพราะชั่วร้าย หรือโหดเหี้ยม

คนในสมัยนี้เรียกกษัตริย์ว่า ทรรราชย์

เพราะการตั้งตนเป็นกษัตริย์ มิได้อาศัยกฎหมายหรือขนบธรรมเนียมประเพณี
ปราศจากการสืบสกุล

ในระยะแรกทรรราชย์ดำเนินนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่
เพราะตนเองมีอำนาจมาเพราะการสนับสนุนจากพลเมืองส่วนใหญ่
ที่ไม่พอใจสภาพสังคมและระบบการปกครองเดิมของขุนนาง

แจกจ่ายที่ดินที่ยึดมาจากพวกขุนนาง ให้แก่พวกกสิกรไร้ที่ดิน

ปฏิรูปการเก็บภาษี

การสิ้นสุดยุคทรรราชย์

กษัตริย์ทรรราชย์หลังจากมีอำนาจ ก็ไม่คำนึงถึงพลเมืองส่วนใหญ่อีก
พลเมืองอยากมีอำนาจทางการเมืองโดยตรง

ระบบทรรราชย์สิ้นสุดลง

เพราะถูกทำลายลงโดยพลเรือนและขุนนางเก่าที่โดนเนรเทศ

ยุคทองของกรีก 500-400 BC

ได้สร้างสรรค์อารยธรรมต่างๆ จนกลายเป็นอารยธรรมแม่บทสำหรับโลกตะวันตกต่อมา
มีการพัฒนาระบบการเมืองการปกครอง

หลาย ๆ นครรัฐในแถบเทสซาลี เช่นเอเธนส์ มีการปกครองแบบประชาธิปไตย
แต่หลาย ๆ นครรัฐในแถบแหลมเพเลพอนนีซุส เช่นสปาร์ต้า ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

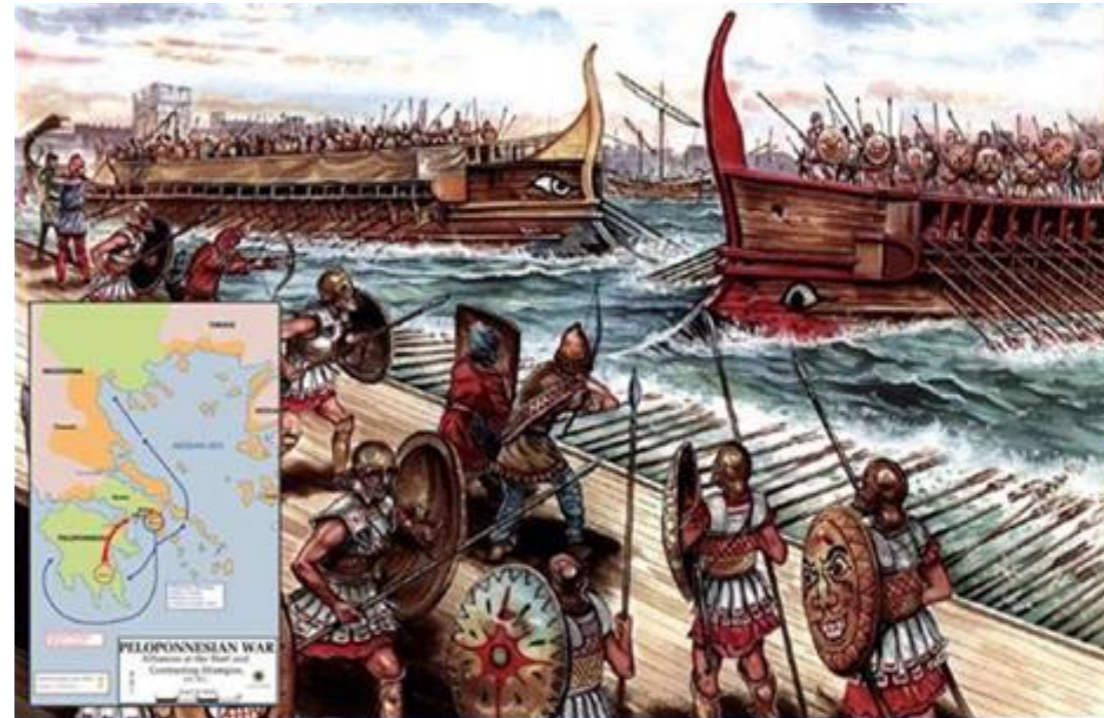
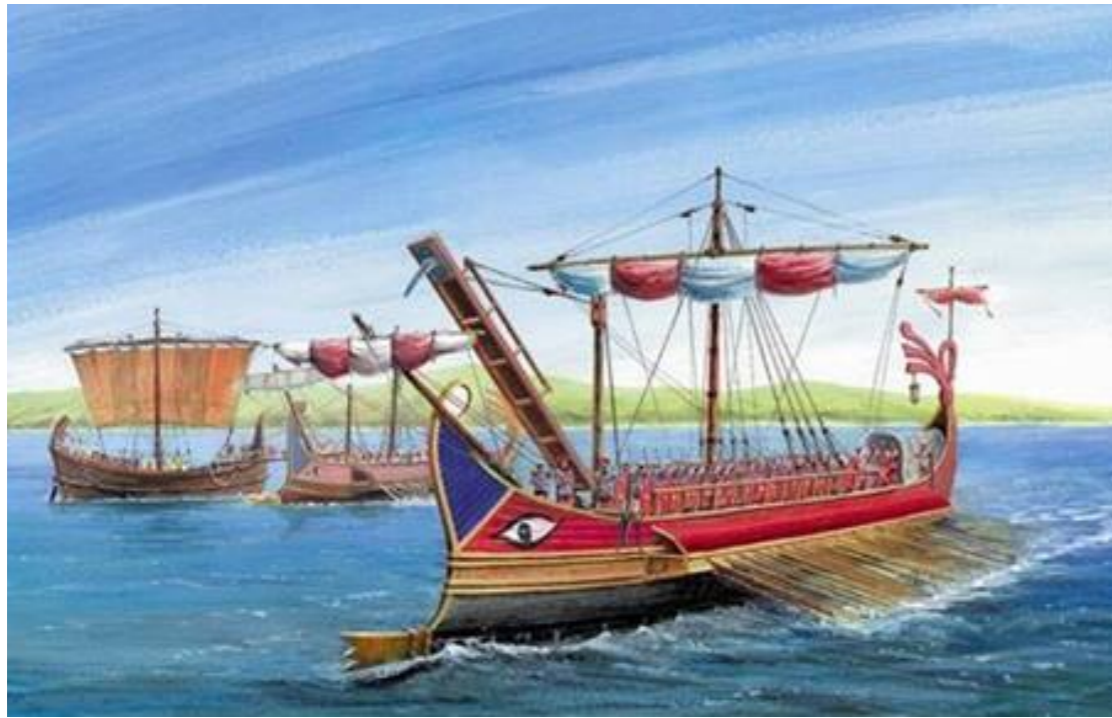
ประชาธิปไตยทางตรง

สภาทำร่อย

สร้างจากบุรุษ 500 คน มากจาก 10 เผ่า เผ่าละ 50 คน แต่ละคนต้องมีอายุมากกว่า 30 ปี
แต่ละเผ่าจะเลือกบุรุษด้วยการจับสลาก หรือสุ่มเอา เพื่อรับใช้ประชาชนเป็นระยะเวลา 1 ปี

สงครามเพโลพอนเนเซียน

เกิดขึ้นจากความขัดแย้งระหว่างสองนครรัฐมหาอำนาจ
ของดินแดนกรีกโบราณ คือ นครรัฐเอเธนส์ และ นครรัฐสปาร์ตา

สงครามเพโลพอนเนเซียน

การปกครองเปลี่ยนเป็นคณาธิปไตย

กรีกพ่ายแพ้ในสงคราม

ส่งผลให้เอเธนส์ถูกลดอำนาจลง ภายใต้อำนาจของสปาร์ตา

อารยธรรมเฮลเลนิสติก

ภายใต้การปกครองของมาซิโดเนีย

เป็นช่วงที่นครรัฐต่างๆ ของกรีกเสื่อมลง เนื่องจาก สงครามเพโลพอนเนเซียน

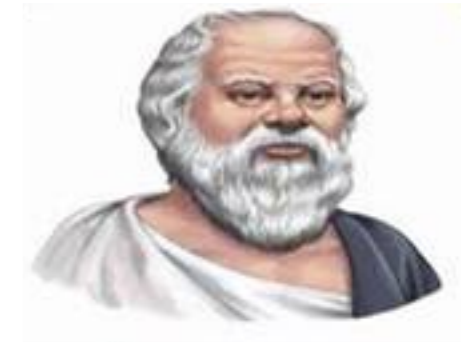

แคว้นมาซิโดเนียเจริญขึ้น โดยมีกษัตริย์องค์สำคัญได้แก่
พระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช พระเจ้าฟิลิปที่ 2

ความรุ่งเรืองของอารยธรรมกรีก

นักปรัชญาที่สำคัญของโลก

โซเครตีส สอนโดยการตั้งคำถามเกี่ยวกับชีวิตและจริยธรรม

เพลโต. ศิษย์เอกของโซเครตีส แต่งหนังสือเรื่อง Republic (อุดมรัฐ)

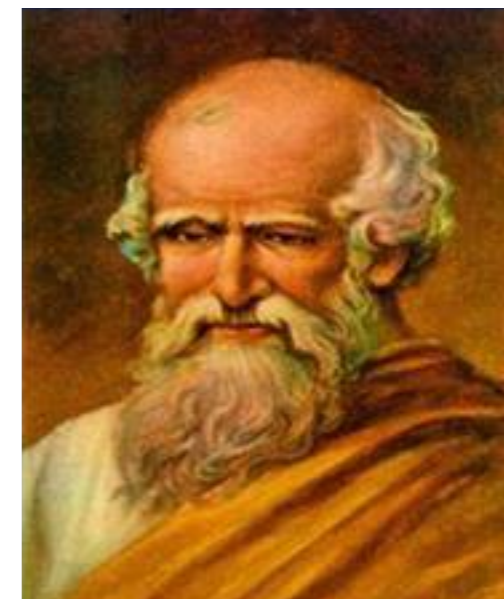
อริสโตเติล. หลักความยุติธรรม เชื่อว่ากฎหมายเกิดจากเหตุผล

เฮโรโดตัส. คนแรกที่เริ่มเขียนงานประวัติศาสตร์ บิดาประวัติศาสตร์

ปีทาโกรัส. ผู้คิดค้นทฤษฎีปีทาโกรัส

ยุคลิด. เรขาคณิต

อาร์คิมิดีส. รัศมีวงกลม คาคัดดีด คานงัด ถ้วยยูเรก้า

สถาปัตยกรรม

ใช้ระบบโครงสร้างแบบเสาและคาน เช่นเดียวกับอียิปต์ มีแผนผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

หัวเสา สำหรับรูปแบบนั้นมีทั้งหมด 3 แบบด้วยกัน

ใช้หินอ่อนเป็นวัสดุสำคัญในการสร้างแทนหินปูน สถาปัตยกรรมที่โดดเด่น
วิหารพาร์เธนอน และโรงมหรสพกลางแจ้ง

นาฏกรรม

มีการแสดงละครประเภทโศกนาฏกรรม (Tragedy) และสุขนาฏกรรม (Comedy) การแสดงจะใช้นักแสดงชายทั้งหมด โดยทุกคนจะสวมหน้ากาก และมีผู้พากย์และหมู่ร้อง (Chorus) ส่งเสียงประกอบ

โฮเมอร์ ได้แต่ง อิลีียดและโอดิสซีย์ เป็นเรื่องเกี่ยวกับสงครามทรอย

จิตรกรรม

ส่วนใหญ่ลวดลายที่ปรากฏบนเครื่องปั้นดินเผา เช่น แจกันคนโท และฝาผนังที่พบในวิหารหรือกำแพง

ประติมากรรม

ประติมากรรมส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวศาสนา ซึ่งสร้างถวายเทพเจ้าต่างๆ

วัสดุที่นิยมใช้สร้างงานได้แก่ ทองแดงและดินเผา ในสมัยต่อมาสร้างจากสำริดและหินอ่อน

มีลักษณะของสรีระกล้ามเนื้อและเส้นเอ็นคล้ายมนุษย์ที่มีชีวิต

รูปปั้นเทพเจ้าอะทีนา ที่วิหารพาร์เทนอน

เทพเจ้าซุส ที่วิหารแห่งโอลิมเปีย